

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ

ONDERWERP
Integrale aanpak Jongeren in Maastricht

DATUM
7 februari 2023
Verz. 8 februari 2023

BIJLAGEN
Interventiekaart Jeugd Start

BEHANDELD DOOR
CJR (Christian) Gijsselaers

TELEFOONNUMMER
043 350 4232

ONZE REFERENTIE
2023.00646

E-MAILADRES
Christian.Gijsselaers@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4448

UW REFERENTIE
--

Geachte raadsleden,

Tijdens de domeinvergadering Algemene Zaken van 2 november 2022 is door de burgemeester op een vraag van mevrouw Slangen (PvdA) toegezegd u te informeren over de voortgang van de brede werkwijze waarmee jongeren in Maastricht gefaciliteerd worden. Dit in vervolg op de vragen zoals die zijn gesteld bij de behandeling van de kaderbrief op 20 juli 2021. Mevrouw Slangen (PvdA) vraagt naar de stand van zaken inzake plan voor de jeugd in de stad.

De zorgen over onze jongeren worden gedeeld, en zijn nog steeds actueel. Het welbevinden van de jeugd is een belangrijk thema dat meerdere portefeuilles raakt. Er wordt daarom vanuit alle relevante disciplines samengewerkt. We werken dus integraal, op basis van actualiteit en analyse.

Zoals in de [raadsinformatiebrief 'Toezegging 3 november 2021' van 8-11-2021](#) aangegeven heeft de gemeente Maastricht vanuit haar verschillende rollen en taken een divers palet aan voorzieningen, waar jongeren gebruik van kunnen maken en op basis waarvan zij elkaar ongeorganiseerd en georganiseerd kunnen ontmoeten. Ook zijn er meerdere ondersteuningsmogelijkheden waarmee jongeren zelf eigen initiatieven kunnen ontplooiën. Vanuit de respectievelijke portefeuilles wordt ook gekeken welke mogelijkheden er zijn om de voorzieningen meer bekend te maken onder de jeugdigen, de toegankelijkheid voor alle jeugdigen te vergroten en meer samenhang aan te brengen of uit te breiden.

We bouwen met partners uit de verschillende domeinen daarom samen aan het programma 'Opgroeien in een Kansrijke Omgeving'. Deze aanpak is gebaseerd op een monitor die met een vaste interval aan de jongeren wordt voorgelegd. Op basis van die gegevens bepalen we -zowel in beleid als via de uitvoering- hoe we beter aan kunnen sluiten op wat er speelt onder de jongeren. Deze integrale aanpak voor de jeugd van Maastricht vraagt om een langjarig proces.

Voor een volledig beeld van de ontwikkelingen tot nu toe verwijst ik naar de eerder verzonden raadsinformatiebrieven op dit thema, die voort informeren op voornoemde RIB van 8-11-2021. Het betreft de [RIB Start implementatietraject IJslands preventiemodel in Maastricht van 11-1-2022](#), de [RIB Voortgang ontwikkelingen rondom IJslands Preventiemodel van 30-3-2022](#) en de [RIB Onderzoek Jeugdige Ondernemers Limburg van 19-4-2022](#).

Preventie

In januari 2022 zijn we gestart met Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (hierna: OKO). Een aanpak gericht op preventie voor de jongere gebaseerd op het succesvolle IJslands Preventiemodel.

DATUM
7 februari 2022

Hiervoor zijn wij een samenwerking aangegaan met het Nederlands Jeugd Instituut (NJI) en het Trimbos Instituut die het IJslands model hebben aangepast naar de Nederlandse situatie. De basis van dit model is het kort-cyclisch monitoren en op basis daarvan het herijken van beleid en voorzieningen. Het biedt de uitgangspositie om in beleid cultuur, sport, jeugd, gezondheid en veiligheid de juiste lijnen uit te zetten.

Uitgangspositie

De eerste periode van dit implementatietraject heeft in het teken gestaan van het creëren van de juiste randvoorwaarden en fundamenten om deze aanpak succesvol te kunnen starten. Concreet betekent dat: het creëren van intern en extern draagvlak voor het afnemen van de monitor, om zo meer grip te krijgen op de inhoud. De vragenlijsten zijn in eind 2022 uitgezet en begin maart worden de resultaten samen met onze partners besproken. De teams die werken aan de uitvoering van dit beleid, zoals het Centrum Jeugd en Gezin 043, Maastricht Sport, Kaleidoscoop, Cultuurmakers, het Zorg- en Veiligheidshuis en bijvoorbeeld Halt zijn betrokken bij het gehele traject. Zij zullen een grotere rol kunnen gaan spelen wanneer ook toegewerkt gaat worden naar de samenstelling en uitvoering van het beleid gebaseerd op de verzamelde data. Denk aan organisaties als het primair en secundair onderwijs, GGD, Mondriaan, CODE043, YOUZ, @Ease, Trajekt.

Naast het afnemen van de monitor is ook het huidige aanbod schematisch in kaart gebracht op basis van de verschillende omgevingen die voor de jongere belangrijk zijn: thuis, op school, vrije tijd en met vrienden. Zie de bijlage voor een startversie van dit overzicht.

Op basis van het huidige aanbod en de gegevens uit de monitor kunnen we invulling geven aan een gerichte bijstelling van het aanbod en daarmee aan het versterken van de kansrijke omgeving.

Dit informatiegestuurd werken is cruciaal in de aanpak van OKO. Samen met het NJI, Trimbos en de GGD is gekozen om hierbij aan te sluiten bij de huidige Gezondheidsmonitor Jeugd. Deze monitor wordt vanaf dit jaar elke twee jaar afgenomen, in plaats van om de vier jaar. Concreet betekent dit dat de volgende Gezondheidsmonitor Jeugd in 2023 wordt afgenomen en daarna elke twee jaar resulterend in een cyclus voor OKO die zich elke twee jaar vernieuwd.

Belangrijk voor de afname van de monitor is de betrokkenheid van scholen. Hier is de afgelopen maanden hard mee samengewerkt. Dit heeft ertoe geleid dat niet enkel alle scholen in het Voortgezet Onderwijs in leerjaar vier deelnemen, maar ook in leerjaar twee. Het praktijkgerichte onderwijs, het voortgezet speciaal onderwijs waar mogelijk én enkele opleidingen van het mbo nemen dit najaar ook de monitor af. Het betrekken van deze partijen zorgt zowel intern als extern voor meer afstemming van het beleid gericht op preventie en brengt ons in de optimale positie meer samenhang en duurzame effecten te creëren. Het betrekken van het PRO, VSO en MBO resulteert in een deelname percentage van over de 100% met na de afname een responscijfer van 77%.

Begin 2023 (Q1) zal in het teken staan van de terugkoppeling van de data op zowel gemeentelijk als op schoolniveau. Op basis hiervan kunnen wij zowel intern als extern in gesprek over de staat waarin de Maastrichtse jeugd op dit moment verkeert: wat vraagt dit van ons én alle betrokken partijen? Deze duidingsfase is vormend voor het brede preventieve beleid van de gemeente.

Voorbeelden huidige integrale aanpak

Ondertussen staan we uiteraard niet stil. Bij problematiek op het snijvlak van de diverse portefeuilles wordt reeds de domein overstijgende samenwerking gevonden. We werken steeds vanuit de insteek om jongeren aan de voorkant voor te lichten en perspectief te bieden. Waar nodig zetten we echter ook repressieve maatregelen in om overlast gevend of zelfs delinquent gedrag te begrenzen. We doen dit integraal, met als doelstelling ook tijdig passende hulp, zorg of bijsturing te geven aan

DATUM
7 februari 2022

(individuele) jongeren. Zeker wanneer deze in beeld komen door overlast gevend of crimineel gedrag, of vanwege de thuissituatie of het functioneren op school. Jongeren met zorgelijk gedrag of zorgelijke signalen worden besproken in het Netwerkoeverleg Risicojeugd.

Maar het gaat vooral om kansen bieden. Een voorbeeld hiervan is de uitrol van 'Alleen Jij Bepaalt' op het Terra Nigra. Deze interventie gaat bijdragen aan een meer gestructureerde vrijetijdsbesteding, door jongeren kennis te laten maken met sport. Meer structuur, een goede vrijetijdsbesteding, kameraadschap, een positief netwerk en ondersteuning bij het maken van de juiste keuzes in het leven: zo kan sport het verschil maken en een fundament leggen voor een mooie toekomst. Deze aanpak wordt momenteel ingericht, samen met de school en Maastricht Sport.

Een ander voorbeeld is de 'Vrijhaven' van stichting de Stadsnomade. Deze is sinds april 2022 tijdelijk gehuisvest in het oude schoolgebouw "Stellendaal". In opdracht van Cultuurmakers Maastricht faciliteert Stadsnomade, samen met vastgoedbeheerder Maximus een fysieke plek voor jongeren: een culturele vrijhaven voor het maken van cultuur en het beleven van meetings, repetities, artistieke workshops en skate-workshops. Jongeren kunnen hier samen leren, creëren, delen, ontmoeten en experimenteren. Tot nu toe namen 2400 jongeren deel aan deze activiteiten. Daarbij worden zij ondersteund door partners uit het maatschappelijke veld: niet alleen vanuit cultuur, maar ook vanuit het Sportakkoord, Code043, het COA, de professionals van Trajekt en Stichting Stadsnomade. Al deze partners spannen zich samen in om jongeren met een afstand tot sport, kunst en cultuur aan zich te binden.

Integrale aanpak voor de Jeugd

U heeft hierboven kunnen lezen hoe wij werken aan, voor en met onze jeugd vanuit de samenhang van rollen en taken die wij hebben als gemeente, en als ketenpartner in de stad. We doen dit zowel vanuit preventie als (wanneer dat nodig is) op basis van repressie. De aanpak is breed, integraal, vanuit diverse beleidskokers, domeinen en bestuurlijke bevoegdheden en daarom continu in ontwikkeling. Dit vraagt om een goede verbinding en samenwerking. We doen dit dus samen met (keten)partners, inclusief de jeugdige en ouders cq. verzorgers.

Wat in de geest van het debat in de raad en de toezegging voor deze raadsinformatiebrief 'plan voor de jeugd' is genoemd is feitelijk het programma Opgroeien in een Kansrijke Omgeving.

Wij zullen u inzake eerdergenoemde monitor en de verdere implementatie en de uitvoering van OKO op gezette tijden blijven informeren.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

De Burgemeester,

G.J.C. Kusters

J.M. Penn-te Strake

Opgroeien in een Kansrijke Omgeving OKO

Interventiekaart
startversie dec 2022

